## Hoe we onze PRAKTIJK organiseren

Leren in de praktijkcontext:
- werkplekleren en stageweken aan de grens van eigen mogelijkheden
- kijken - meedoen - proberen - oefenen - botsen - verfijnen - vallen-en-opstaan - blijven staan
- ondersteund door leergroepwerking

Elke student wordt twee keer per jaar gecoacht door verschillende lectoren uit de opleiding.
twee coachings per jaar, die bestaan uit
- een voorbereidend gesprek waarin de focus van de coaching bepaald wordt
- coachingsbezoek op de stageplaats
- nagesprek
- schriftelijk verslag door de student

*Student: "Mijn wiskundelessen lopen nog niet vlot. Daar wil ik graag in gecoacht worden, zodat ik me er onder begeleiding extra in kan oefenen."*

*Lector: "Ik word regelmatig uitgedaagd door de coachingsvragen die studenten me stellen. Studenten mogen zien hoe ik omga met uitdagingen."*

Geen vaste stageopdrachten vanuit de opleiding, wel leerkansen opnemen vanuit:
eigen beginsituatie - situatie in de klas - gevolgde vakken - praktijkverwachtingen horende bij de opleidingsfase
In samenspraak met mentor kiezen voor een 'verantwoord risico'.
De inhoud van de praktijk wordt bepaald door de drie partners: student - mentor - opleiding.

## Principes van waaruit we werken

Een leraar word je en blijf je 'worden'. Je blijft nieuwsgierig. Omarm wat nog onaf is. Uitdagingen zijn er altijd. Het mooie aan het beroep van leraar is dat je altijd kan blijven zoeken naar antwoorden op die uitdagingen. Om dat zoeken te oefenen en te leren omarmen, kiezen we voor een zelfgestuurd praktijkconcept.

Coachen klinkt vrijblijvend, maar is het niet. De coach is degene die de student begeleidt in het onderzoeken van de eigen praktijk om zijn bekwaamheid te versterken. De coach daagt de student uit om de eigen expertise in te zetten en uit te breiden.

Van proberen kan je leren. We willen als opleiding echt waarderen dat je iets probeert.

*Student: "Ik wilde eerst op veilig spelen toen mijn coach kwam. Maar in het voorbereidende gesprek voelde ik dat ik het bezoek mocht aangrijpen om iets uit te proberen dat ik eerder nog niet gedaan had."*

Van in het begin leren studenten zich te verhouden tot de complexiteit in de klaspraktijk. We stimuleren daarbij om niet enkel de moeilijkheden maar ook de mogelijkheden te zien.

*Mentor: "In het begin vond ik het vreemd dat er geen concrete stageopdrachten kwamen, maar het gaf mij en mijn stagiair wel de mogelijkheid om een match te vinden tussen de weg die mijn klas moet gaan en wat mijn stagiair nog te leren heeft."*

Gedurende een heel jaar blijven studenten op dezelfde stageplaats.

Doorheen de opleiding kiezen studenten voor praktijkcontexten die verschillen op vlak van leeftijd van doelgroep en daardoor ook van leerinhouden:

- 1 stageklas bij de oudsten (5-jarigen/3de graad)
- 1 stageklas bij de jongsten (2,5-3-jarigen/1ste graad)

Beperkte stage-ervaring in het buitengewoon onderwijs is mogelijk. Studenten die werken in het buitengewoon onderwijs kunnen max. 1 stageperiode, onder voorwaarden, in hun eigen context opnemen.

Elke school heeft zijn eigen pedagogisch project en schoolcultuur. We willen dat studenten maximaal de rijkdom van verschillende contexten kunnen ervaren.

*Student: "Vorig jaar stond ik bij de oudste kleuters, nu loop ik stage bij de jongsten. Ik merk dat deze groep mijn grapjes nog niet begrijpt."*

*Student: "Ik vond het in het begin lastig dat ik door de opleiding verplicht werd om stage te lopen in het gewoon onderwijs. Ik had intussen al zoveel jaar ervaring in het buitengewoon onderwijs. Door deze ervaring ben ik echter sterk uitgedaagd. Mijn leerkrachtenstijl is erdoor kunnen groeien. Ik zal na de opleiding bewust kunnen kiezen in welke context ik wil werken."*

We kiezen voor een onmiddellijke koppeling tussen theorie en praktijk:

- stageklas voor een heel jaar
- gemiddeld halve dag per week werkplekleren
- 1 - 8 stageweken afhankelijk van het opleidingsjaar
- stageweken waarin grotere leerstofgehelen aangepakt worden

*Student: "Fijn dat ik enkele opeenvolgende lessen kan geven. Zo kan ik zelf vaststellen wat mijn leerlingen al wel kunnen en waarin ze nog extra moeten oefenen."*

Werkplekleren geeft de student de tijd om zijn klasgroep te leren kennen en om aangereikte didactische en pedagogische kaders af te toetsen en te realiseren. We geloven in onderwijs dat leerlingen ergens in meeneemt, met leerverwachtingen op lange termijn ipv in geïsoleerde activiteiten. Daarom vinden we het belangrijk dat studenten kunnen oefenen in het opzetten van een doorgaande leerlijn.

*Lector: "Ik vind het boeiend als een student mijn les onderbreekt met stage-ervaringen die op het eerste zicht mijn uitleg tegenspreken."*

Studenten uit het afstudeerjaar worden ingeschakeld als begeleiders van monitoraten rond basiskennis taal, wiskunde, muzische vorming…

*Student: "Ik vind het waardevol dat de monitoraatslessen gegeven worden door afstudeerstudenten. Zij hebben al een heel traject doorlopen in de opleiding en kunnen van daaruit boeiende lessen en goede ondersteuning geven aan startende studenten….."*

Lerarencompetenties inzetten voor andere leeftijden (zelfs aan medestudenten) zorgt voor meer bewustzijn. In verschillende contexten aan de slag gaan met (basis)kennis verstevigt tegelijk de eigen inhoudelijke verwerking.

Studenten zijn niet verplicht om een gestandaardiseerd lesvoorbereidingsformulier te gebruiken, maar wel om voorbereid naar de praktijk te gaan.*

*Mentor: "Goed dat mijn stagiair niet teveel tijd moet steken in het vullen van een formulier. Ik zie liever dat hij nadenkt over wat echt belangrijk is om een goeie les te geven. We hebben samen ook afspraken gemaakt wanneer de lesvoorbereidingen moesten gemaild zijn."*

Studenten moeten voorbereid naar de praktijk gaan, om op een zo krachtig mogelijke manier het eigen leren en dat van de kinderen te sturen. Daarbij draait het niet om de vorm noch de omvang van de lesvoorbereiding. Handleidingen en werkboeken kunnen als bron gebruikt worden, maar mogen geen keurslijf worden. De didactische lijn van concreet naar een hoger abstractieniveau is belangrijk. Aandacht voor de visualisering en bordgebruik ter ondersteuning van het leren, is essentieel. Bordboeken voldoen zelden.

Evaluatie van de praktijk:
We maken aan het eind van een jaar een **portret**. Geen opsomming van allerlei competenties, maar een verhaal dat recht doet aan het volledig functioneren van de student in zijn praktijk. In de verschillende praktijkperiodes liggen de verwachtingen uiteraard anders. **Beheersingsniveaus**** geven een zicht op de concretisering van het beoogde niveau. De **beoordelingen** van de praktijkperiodes:
Praktijk Instroom: Geslaagd - Niet Geslaagd
Praktijk 1: Geslaagd - Niet Geslaagd
Praktijk 2: score /20
Praktijk 3: score /20, na praktijkexamen waarin de eigen onderwijsvisie en het eigen handelen in de praktijk het onderwerp van gesprek is.

In de manier waarop we de praktijk beoordelen, willen we verschillen in de leraarskamer waarderen en aanmoedigen. Elke student studeert af met een eigen kleur en mag zich daarvan bewust zijn.
Die evolutie vraagt tijd. Daarom doen we in het begin geen kwantitatieve uitspraken.

*Uit een praktijkrapport van een student: "Je leerde hoe alles in een klasgebeuren met elkaar verbonden is en hoe jouw inhoudelijke en didactische aanpak mee voor de structuur kan zorgen die deze kinderen nodig hebben. Je oorspronkelijke leervraag rond klasmanagement kreeg zo een ruimere invulling. Je slaagt er intussen goed in om je grenzen te trekken en te bewaken en kinderen tot leren te brengen. De rust die je uitstraalt naar de leerlingen toe is ook een erg helpende factor op dit vlak."*

*Uit een praktijkrapport van een student: "Jij bent doordrongen van de emancipatorische kracht die onderwijs in zich kan en zou moeten dragen. Dat is niet alleen jouw visie, je slaagt er ook in om die growth mindset via je handelen zichtbaar te maken en te realiseren."*

De praktijkbeoordeling:
- beeld door mentor
- beeld door student
- beeld vanuit het beoordelend stagebezoek
- driehoeksgesprek en praktijkevaluatie

Wat een student in zijn praktijk doet, wordt door meerdere factoren bepaald:
1. eigen bagage en wat de student nog te leren heeft,
2. de eigenheid van de klas en de verwachtingen van de mentor,
3. de verwachtingen vanuit de opleiding.
Om deze drie zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, is regelmatig gesprek nodig in de leergroep, op de stageschool, tijdens het mentorenoverleg…

* zie document 3: Wat-Waarom-Hoe
** zie documenten 4.1 - 4.5